

IZ INOSTRANIH ARMIIJA

ZAPADNA EVROPA

PA ODBRANA ZAPADNE EVROPE

Na sastanku Saveta Severnoatlantskog pakta od 15 decembra prošle godine donesene su neke nove odluke o usklađivanju sistema PA odbrane Zapadne Evrope. Dotada je jedino odbranbena organizacija taktičkog vazduhoplovstva imala stvarno međusaveznički karakter u okviru vazduhoplovnih snaga NATO-a, dok je svaka komanda taktičkog vazduhoplovstva zemalja — članica imala i izvesnu autonomiju u pogledu korišćenja sredstava namenjenih PA odbrani, mada je koordinacija obaveštavanja bila prilično obezbeđena. Po ugledu na Britaniju, svaka zemlja je organizovala sopstveni sistem PA odbrane pozadi predviđene zone dejstva taktičkog vazduhoplovstva.

Prema saopštenju objavljenom posle ovog sastanka, Vrhovna komanda NATO-a predviđa usklađivanje radarskih sistema pojedinih zemalja, da bi se dobila što homogenija celina. Nova organizacija obuhvatiće četiri velika sektora: Baltički (Norveška i Danska), kojim bi se rukovodilo iz Osla; sektor Francuske, Nemačke i Beneluksa sa sedištem u Fontenblou; sektor Italije i drugih zemalja Sredozemlja, čiji bi centar bio u Napulju, dok bi četvrti sektor obuhvatio Britanska Ostrva. Mada bi ovakva koncepcija, izazvana željom za što tešnjom saradnjom u okviru NATO-a, izgledala prilično logična, postoji bojazan da bi ona u primeni mogla izazvati mnogobrojne teškoće zbog razmimoilaženja koja neizbežno postoje u odbranbenim koncepcijama pojedinih zemalja — članica.

Za Sjedinjene Američke Države, a u nešto manjoj meri i za Britaniju, Kontinent treba samo da pruži podršku Ekspedicionom korpusu, namenjenom da zadrži neprijateljeve kopnene snage, dok bi glavni element, pod pretpostavkom opšteg sukoba, činili strategijski bombarderi naoružani nuklearnim projektilima. Prema tome bi i PA odbrana na evropskom kontinentu imala drugostepenu ulogu — olakšanje izvođenja glavne akcije. Radi se o tome da se što je moguće ranije otkrije približavanje neprijateljevih aviona kako bi se preduzele mere odmazde pre nego što bi vitalni centri prekomorskih zemalja (Britanije i SAD) pretrpeli prvi napad.

Nema sumnje da će jedna kontinentalna zemlja teško prihvatiti gledište da je njena PA odbrana od eventualnih atomskih napada drugostepene važnosti. Stoga je potrebno naći kompromis sa odbranbenim interesima svake zemlje. Izgleda da posebne teškoće odbrane, koje su zajedničke svim državama uključenim u drugi sektor PA odbrane NATO-a, nagone kontinentalne zemlje da stvore takav odbranbeni mehanizam koji bi bio više organizovan u smislu brzog reagovanja i automatizma nego što je to slučaj u zemljama koje raspolažu prostranstvom od više hiljada kilometara, ali koje zato moraju da organizuju PA odbranu na velikom prostoru. Svakako da za kontinentalnu Evropu trenutni protivnapad ima mnogo veći značaj nego mogućnost premeštanja formacija lovačke avijacije na velika ostožanja, koje će, uostalom, vrlo retko i imati vremena da koriste tu svoju sposobnost.

*

Savet je ovom prilikom odlučio i da pojača vazduhoplovne baze u sektoru Južne Evrope na taj način što bi se u Italiji, u Vičenci, formirala nova (5-ta) komanda taktičkog vazduhoplovstva. Ova komanda, koja je otpočela da funkcioniše početkom ove godine, stavljena je pod komandu generala Timberlakea, pod kojim

se već nalazi i 6-ta komanda koja je stacionirana u Turskoj, dok su 2-ga i 4-ta stacionirane u Zapadnoj Nemačkoj. Ovu novu vazduhoplovnu formaciju u Vičenci sačinjavaju delovi vazduhoplovstava Italije, Grčke, Turske, Francuske i SAD.

Ovom prilikom smenjen je general Kolins, raniji načelnik Generalštaba američkih kopnenih snaga, sa položaja pretstavnika SAD pri Stalnoj grupi NATO-a u Vašingtonu. Njega će na ovom mestu zameniti general V. Džonson.

(*Revue de défense nationale*, februar 1956)

SAD I ZEMLJE AMERIČKOG KONTINENTA

NOSAČ AVIONA SA ATOMSKIM POGONOM

Američka ratna mornarica nada se da će najkasnije 1957 otpočeti sa izgradnjom prvog super nosača aviona sa atomskim pogonom.

Sa zvanične strane date su izjave da će možda već u toku 1956 ratna mornarica zatražiti od Kongresa potrebna sredstva i ovlašćenje za gradnju nosača klase *Forrestal*, ali je verovatnije da će se ti zahtevi postaviti 1957 godine.

Čak i kada bi izgradnja 60.000-tonskog nosača aviona počela i krajem 1956, on bi se mogao dovršiti i predati floti najranije 1960. Dalje se kaže da nema zvaničnih podataka da li se u SSSR radi na izgradnji nosača aviona sa atomskim pogonom, mada je u jednoj radioemisiji iz Istočne Nemačke nedavno rečeno da će u skorij budućnosti doći do prvog leta sovjetskog atomskog aviona.

Iz krugova bliskih američkim atomskim istraživačima, sredinom oktobra 1955 saopšteno je da prvi američki atomski avion neće biti spreman za letenje pre 1958—59 godine.

Prema zvaničnim izjavama ministra ratne mornarice SAD, predviđa se i skora izgradnja površinskih atomskih brodova.

(*US Naval Institute Proceedings*, decembar 1955)

NOVI TIP PADOBRANA

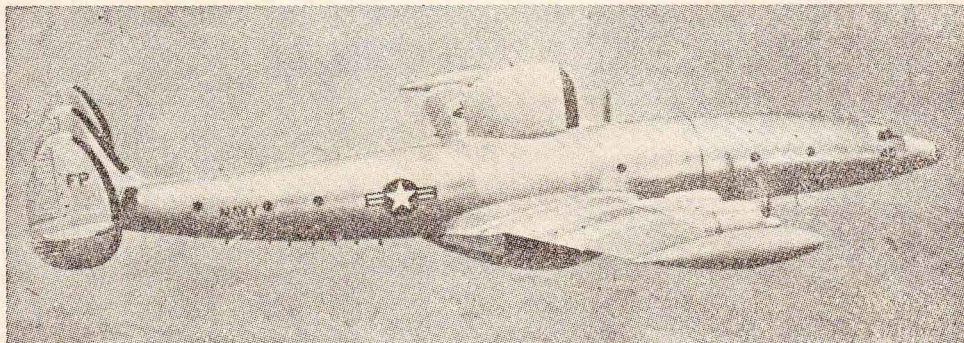
U SAD je nedavno usavršen novi tip padobrana *Rotafoil* težine oko 2 kg i prečnika oko 3 m koji se automatski okreće velikom brzinom da bi imao znatno veći čelni otpor i stabilnost. Padobran je namenjen samo za usporavanje i stabilizovanje spuštanja materijala i sredstava snabdevanja. On može stabilizovati i sprečiti preturanje predmeta koji je težak oko 3.000 kg. Ovaj se padobran može upotrebiti umesto kočnica za zadržavanje aviona težine od oko 10.000 kg, prilikom obrušavanja i sletanja.

(*Military Review*, januar 1956)

OBAVEŠTAJNI RADAR NA AVIONU

Problem PA odbrane SAD sasvim je različit od evropskog zato što Amerikanci mogu računati na period uzbune od nekoliko časova, dok se to vreme u Evropi meri na minute. Poznato je da su SAD, u saradnji sa Kanadom, izgradile tri paralelna lanca radarskih stanica preko severnog dela američkog kontinenta. Pored toga, oni su izgradili veštačka »radarska ostrva« duž svojih obala, opremili naročito brodove obaveštajnim radarima i izradili čitave formacije aviona — radara radi izviđanja na velikoj visini i ranijeg oglašavanja uzbune.

Na slici se vidi američki avion *Lockheed WV-2* sa obaveštajnim radarom. On je, ustvari, prepravljen od transportnog aviona *Super Constellation*; snabdeven je sa četiri turbo-motora *Wright* od 3.250 ks, a može da ponese oko 5,5 tona raznog radarskog i elektronskog materijala, od kojih je radar za merenje visine instaliran u »grbi« koja se na slici vidi na gornjoj strani trupa, dok su radar za merenje daljine, radar za otkrivanje vremenskih nepogoda, kao i kompletan uređaj za navigaciju ugrađeni u »trbušnom zaobljenju« trupa.

Posadu ovog aviona sačinjava oko 30 ljudi. To su rezervni piloti, poslužioc i radara, tehničari i specijalisti za održavanje radara. Na avionu su instalirani uređaji za kontrolu rada svih radara, kao i drugi pomoćni radarski delovi koji omogućuju da se detaljnije posmatraju pojedini sektori slike na ekranu radara. Sva obaveštenja dobijena ovim putem prenose se Informativnom centru, koji se nalazi u jednom avionu, i koji ih koordinira i, brodovima i drugim avionima prenosi centralnoj bazi.

Pri poletanju, avion WV-2 ima maksimalnu težinu od oko 72.500 kg, računajući ovde i 34.000 litara goriva. Raspon krila mu je 37,5 m, a dužina oko 35 m.

(*Interavia*, februar 1956)

RASTURANJE AMERIČKE INDUSTRIJE

Uzimajući u obzir ogromnu razornu moć termonuklearne bombe i interkontinentalne projekte budućnosti, vlada SAD je usvojila novu politiku za rasturanje vitalne industrije. Ured za odbranenu mobilizaciju izdao je nalog, upućen svim preduzećima koja grade neko novo postrojenje, da ga postave izvan predviđenog dometa onog tipa bombe za koju se pretpostavlja da bi u slučaju rata mogla biti bačena na dotični grad. Ministarstvo trgovine SAD doneće posebne odlike o mestu svakog pojedinog postrojenja, izuzev onih iz vojnog domena, o kojima će poslednju reč kazati Ministarstvo odbrane. Prvobitno pravilo po kome industrijska postrojenja treba da budu na oko 15 km izvan kruga prostorije cilja sada je napušteno.

Po novim propisima vlada će u svakom pojedinom slučaju odlučivati koje se prostorije — za predložena nova postrojenja — mogu smatrati bezbednim u odnosu na eventualno dejstvo neprijatelja. Pored ostalih detalja, vlada će razmotriti i unutrašnju izdržljivost — otpornost dotičnog postrojenja prema razaranju od bombardovanja, zatim prirodne prepreke koje bi ga mogle zaštititi, kao i obim oštećenja koje bi postrojenje moglo da podnese a da ne bude onesposobljeno za rad.

(*Military Review*, mart 1956)

AMERIČKE BAZE U ŠPANIJI

Američki potsekretar za Narodnu odbranu, Robertson, izjavio je na jednoj konferenciji za štampu, u Madridu, da bi 4 baze koje su SAD izgradile u Španiji mogle, u slučaju nužde, da budu upotrebljene već krajem 1956. Inače, njihova normalna upotreba ne bi došla u obzir pre 1957 ili 1958.

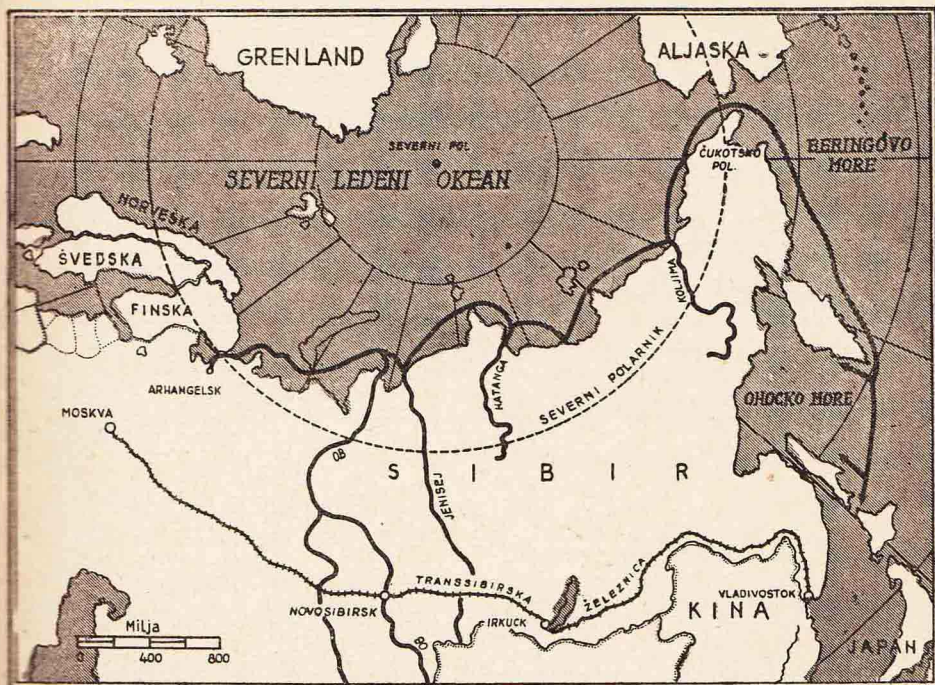
Izgradnja ovih baza je nešto zakasnila, ali su, prema izjavi Robertsona, postojeće teškoće otklonjene.

(Revue militaire d'information, 10 februar 1956)

SSSR I ZEMLJE ISTOČNE EVROPE

SOVJETSKA ARKTIČKA PLOVIDBA

SSSR sve više upotrebljava arktičke pomorske puteve za prebacivanje opreme i snabdevanja za Daleki Istok i Sibir. — Žito koje se dobija iz Sibira, takođe se transportuje za izvoz rekama Irtišom i Obom, koje teku prema Severnom Ledenom Okeanu. Ove podatke je objavila »Izvestija«, u intervjuu V. F. Burkanova, načelnika Uprave za severne pomorske puteve.

Nedavno je jedan dizel-električni teretni brod, opremljen za arktičku navigaciju, izvršio putovanje od preko 6 000 milja, iz Arhangelska — do jedne luke na Ohockom Moru, za 27 dana. Prema izjavi Burkanova, u doba otvaranja Severne pomorske linije, 1932, za isto putovanje trebalo je 65 dana. On je rekao da je usavršavanje sovjetske meteorološke tehnike odigralo veliku ulogu u unapređenju

arktičke navigacije. Ovome je umnogome doprinela delatnost plovećih polarnih stanica.

Veruje se da Sovjetski Savez ima dve polarne stanice u neprekidnom pogonu. Arktički pomorski putevi se sada koriste za plovidbu više stotina brodova koji dopunjuju kapacitet Transsibirske železnice. Arktički brodovi takođe plove uzvodno na Koljimi, Jeniseju i Hatangi, radi prevoženja gotovih produkata. Na povratku oni prevoze šumske proizvode i druge artikle za izvoz iz ove oblasti.

U cilju otvaranja prolaza kroz Severni Ledeni Okean za plitkogazeće brodove natovarene žitom, sagrađeni su specijalni ledolomci. Burkanov je takođe izjavio da su prošlog leta uslovi leda u Zapadnom Arktiku bili veoma povoljni, ali oko poluostrva Čukči led je veoma debeo, što pričinjava ozbiljne teškoće za teretne brodove, pa čak i za ledolomce.

Sovjetskom arktičkom obalom je u toku prošle godine plovilo i preko 15 ribarskih brodova, bez ikakvog oštećenja.

(U.S. Naval Institute Proceedings, novembar 1955)

ZEMLJE BRITANSKE ZAJEDNICE NARODA

BRITANSKO RATNO VAZDUHOPLOVSTVO DOBIJA DIRIGOVANE PROJEKILE

Prema saopštenju Ministarstva naoružanja, britansko ratno vazduhoplovstvo će sledeće godine dobiti i dirigovane projekte. Pojediniosti o njihovom usavršavanju i primeni za postizanje potpuno automatskog sistema vazdušne odbrane otkrivene su prvi put pre kratkog vremena kada je Vazduhoplovni institut u Farnborou pozvao pretstavnike štampe da posete ovu ustanovu.

Najvažnija činjenica bila je da je još 7 aprila 1954 jedan britanski dirigovani projektil oborio jedan avion bez pilota tipa *Firefly* prilikom probnog ispaljivanja nad Kardiganskim Zalivom. Stručnjaci Instituta objasnili su novinarima da je prvi put postignut takav uspeh sa jednim od prototipova dirigovanih projektila koji se sada proizvode ili koji će se proizvoditi.

Pretstavnici štampe imali su prilike da vide film o prvoj uspešnoj lovačkoj ulozi dirigovanog projektila. U drugim je filmovima prikazano ispaljivanje ostalih britanskih dirigovanih projektila za poslednjih deset godina.

Filmsko snimanje obaranja *Firefly*-a, kojim se upravljalo putem radija još pre skoro dve godine, vršeno je na poligonu Ministarstva naoružanja kod Ejberporta, u Kardiganskom Zalivu. Avion koji je, prema savremenom shvatanju, leteo dosta sporo, nalazio se na visini od 3.300 m i bio je oboren na daljini od 2.500 m od lansirne stanice.

Od tog dana pa do danas postignuta su i druga uspešna presretanja i obaranja aviona bez pilota. U Ejberportu i Larhilu, u Solsberiskoj Ravnici, ispaljeno je preko 10.000 dirigovanih projektila.

S obzirom na planirani, potpuno automatski sistem vazdušne odbrane Britanije pomoću dirigovanih projektila, jedan viši vazduhoplovni oficir objasnio je novinarima da je tek sada nastupila faza u kojoj se može predvideti definitivni sistem koji će se izgraditi u tom pravcu.

Kao što je poznato, radar je glavni sastavni deo sistema vazdušne odbrane pomoću dirigovanih projektila, jer on na vreme najavljuje opasnost, ali ipak nije dovoljno tačan za puštanje projektila u akciju. Specijalna operacija pomoću radara za otkrivanje neprijateljevih aviona, koji može pojedinačno, da otkrije avione, a koje će zatim dirigovani projektili obarati, bila je u tesnoj vezi sa razvojem sistema projektila. Pošto je brzina od tako bitne važnosti, radarsko obaveštavanje mora se emitovati automatski kao što će se i projektili ispaljivati automatski.

Danas su mnoge firme u Britaniji angažovane da rade dirigovane projekte, a ovim problemima posvećuju veliku pažnju: Institut za naučno ispitivanje radarskih uređaja u Malvernu, Nacionalni institut za gasne turbine u Pajstoku, Institut za naučno ispitivanje eksploziva u Voltam Abiju i Institut Admiraliteta za naučno ispitivanje signalnih sistema u Portsdaunu, blizu Portsmauta.

Isto se tako u probne svrhe ispaljuju dirigovani projektili namenjeni potrebama ratne mornarice. Sem toga, u budućnosti će i kopnena armija biti snabdevena dirigovanim projektilima. U jednom su filmu prikazani direktni pogoci pomoću malih dirigovanih projektila — ne dužih od 90 sm — koji su ispaljivani sa daljine od nekoliko milja od mete na zemlji i vođeni naročitim elektronskim upravljačem.

(Britanska informativna služba, 3 mart 1956)

NOVA BRITANSKA DŽEPNA PODMORNICA

Britanska mornarica dobila je nedavno novu džepnu podmornicu X 51 *Stickleback*, čija je dužina 16,5 m, a ima posadu od 5 ljudi. Ona pripada seriji podmornica: *Shrimp*, *Sprat* i *Minnow*.

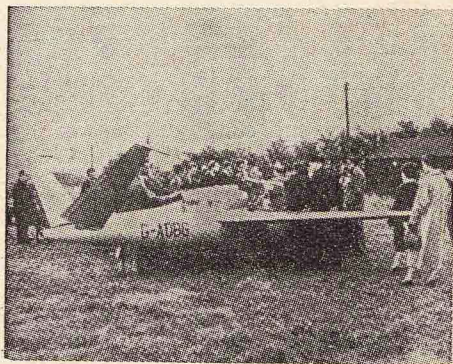
(La revue maritime, januar 1956)

BRITANSKI MINIJATURNI MLAZNI AVION

Sa površinom krila od svega nešto više od 6 m², SK 1 se smatra najmanjim mlaznim avionom koji je sada u upotrebi. Pilot sedi na prednjem sedištu, dok je sistem za kontrolu i upravljanje smešten u zadnjoj kabini, tako da se aparat može upotrebljavati za osnovnu obuku letenja na mlaznim avionima.

Najveća brzina ovog sportskog aviona iznosi oko 500 km na čas, a visina letenja oko 7.500 m. Težina mu je manja od najlakšeg automobila, a cena koštanja manja od ma kog drugog mlaznog aviona.

Avion ima stajni trap koji se potpuno uvlači, vazdušne kočnice, padobran sa usporenjem i sistem snabdevanja k'seonikom.

(Military Review, februar 1956)

KANADSKI RATNI BROD »ATOMSKOG DOBA«

Nedavno je kanadska ratna mornarica dobila prvi brod »atomskog doba«. 1.600-tonski eskortni razarač *St. Laurent* (tj. jedan od 14 takvih brodova koji će joj biti isporučeni po ceni od po 15 miliona dolara). Ovaj brod, koji je sasvim sličan podmornici, izvršio je probnu vožnju kojoj je prisustvovala i grupa novinara. Njegova najveća brzina drži se u tajnosti, ali svakako iznosi preko 25 čvorova. Potpuno je opremljen radarskom i ostalom elektronskom opremom; profil mu je veoma nizak. Pored toga, brod se može hermetički zatvoriti — ima svega nekoliko otvora — ako bi bio napadnut atomskom prašinom (od koje se može dekontaminisati zagjurivanjem u vodu).

(US Naval Institute Proceedings, januar 1956)

FRANCUSKA I ZEMLJE BENELUKSA

FRANCUSKA RATNA MORNARICA

Prema najnovijim francuskim zvaničnim podacima, sadašnji sastav francuske ratne flote je sledeći:

2 liniska broda (ukupno 70.000 tona); 3 nosača aviona (36.000 tona); 4 krstarice (29.300 tona), od kojih je jedna zastarela; 3 teža eskortna broda (9.470 tona); 10 brzih eskortnih brodova (19.960 tona), od kojih je jedan zastareo; 20 eskortnih brodova (26.900 tona); 23 patrolna broda (9.390 tona); 34 patrolna broda za obalsku službu (11.050 tona), od kojih 2 pripadaju vijetnamskoj mornarici; 16 velikih čistača mina (10.400 tona); 91 obalski čistač mina (23.700 tona); 3 mala čistača mina (330 tona); 6 brodova za postavljanje plutača (660 tona); 13 podmornica (10.075 tona); 22 broda za patroliranje i izviđanje (6.280 tona); 62 broda za iskrcavanje (20.380 tona) i 19 pomoćnih brodova (76.725 tona).

U izgradnji su sledeći brodovi:

2 nosača aviona (ukupno 44.000 tona); 2 krstarice (17.500 tona), od kojih je jedna na probi (*De Gras*); 16 težih eskortnih brodova (44.000 tona), od kojih su 10 na probi, a 1 je skoro završen; 10 brzih eskortnih brodova (12.500 tona), od kojih su 3 na probi; 1 eskortni brod Francuske Unije (1.650 tona); 4 velika čistača mina (2.800 tona); 15 obalskih čistača mina (6.000 tona), od kojih su 9 na probi, i 13 podmornica (10.900 tona).

(*Agence france presse*, 9 februar 1956)

HELIKOPTERI ZA FRANCUSKU ARMIJU

Francuska armija poručila je 50 helikoptera *Djinn* i u međuvremenu nastavlja opite za usavršavanje modela koje je već dobila.

Nedavne akcije za spasavanje u planinskim predelima pokazale su da se ovim sredstvom može za jedan čas lako preneti više od jedne tone visećeg tovara na otstojanje od preko 10 km i sa visinskim razlikama od 800—900 m.

(*Military Review*, mart 1956)

ZAPADNA NEMAČKA

PRVI KADROVI ZAPADNONEMAČKE ARMIIJE

2 januara ove godine, u Andernahu (Rajnska Oblast), stupilo je u službu prvih 500 nemačkih oficirskih i podoficirskih kandidata — dobrovoljaca, koji su podeljeni u 4 nastavne čete, da bi do kraja marta u tom garnizonu prošli kroz osnovnu obuku. Oni će od 1 aprila poslužiti kao starešinski kadar za druge nastavne jedinice, među kojima se nalaze i 3 nastavna bataljona triju divizija *pancer-grenadira*. U Norvenihu (takođe u Rajnskoj Oblasti) stupili su u službu prvi dobrovoljci za starešinski kadar avijacije, a u Vilhelmshafenu za ratnu mornaricu. Posle 14 meseci kandidati mogu biti proizvedeni u čin poručnika. Mesečna plata dobrovoljaca iznosi 125—131 nemačku marku.

38 nemačkih oficira i podoficira otputovalo je početkom januara za SAD, gde će proći kroz specijalnu obuku u Američkoj armiji.

Posle razmene ratifikacionih instrumenata, početkom decembra 1955, američko-zapadnonemački sporazum o uzajamnoj odbranbenoj pomoći postao je punovažan. Na osnovu ovog ugovora SAD će liferovati Zapadnoj Nemačkoj velike količine ratnog materijala i opreme. Jedna američka »grupa za planiranje« nalazila se

nekoliko meseci u Bonu, u cilju izvršenja priprema za prijem materijala, koji je imao ubrzo da bude isporučen. Ceni se da će vrednost ovog materijala dostići iznos od oko 1,5 milijardu dolara; njegov najveći deo nalazi se već u američkim vojnim skladištima Zapadne Evrope, pre svega u samoj Nemačkoj. Isporuke će uglavnom obuhvatiti oklopna sredstva, artiljeriju, lake bombe, lovačke avione i automatsko naoružanje.

Predviđa se da će Kanada i V. Britanija u doglednom vremenu takođe isporučiti ratni materijal i opremu za ponovno naoružanje Zapadne Nemačke.

(*Allgemeine Schweizerische Militärzeitschrift*, januar 1956)

ITALIJA

MIŠLJENJE ITALIJANSKOG GENERALA O OBUCI PEŠAKA¹⁾

Italijanski general-potpukovnik Atilio Bruno, dobar poznavalac pešadije, u kojoj je (kako sam kaže) proveo 40 godina, iznosi svoja interesantna zapažanja i iskustva. Mada se uglavnom osvrće na nedostatke u sadašnjem sistemu obuke italijanske vojske, njegove primedbe i predlozi mogu biti od šireg značaja za studiju ovog problema, utoliko pre što se obuka pešaka u svim vojskama mora prilagođavati i zahtevima atomskog rata.

U početku pisac ističe potrebu da se preinači i olakša sadašnje naoružanje pešadije — zbog proširenih zona dejstva i povećane pokretljivosti — da bi se pešadija mogla prilagoditi novim uslovima savremenog rata. A da bi se povećala ta njena pokretljivost i van komunikacija i da bi mogla da dođe u neposredan dodir sa protivničkom pešadijom u zahvatu svog oružja, pešadiji treba dodeliti pogodna mehanizovana sredstva (u granicama postojećih ekonomskih mogućnosti). Pored toga, ta sredstva treba da pruže zaštitu u pešadiskim jedinicama od eksplozija artiljerijskih zrna i bacača, mitraljiranja jurišnih aviona i dejstva atomskih bombi. Naravno, mehanizacija bi se ograničila na one pešadiske jedinice koje su ili će biti određene za neposredno ili posredno dejstvo u sastavu oklopnih jedinica.

Zadaci pešadije u budućem ratu, bila ona motorizovana ili ne, znatno će biti teži nego u prošlosti — zbog pojačane moći raznog klasičnog i novog termonuklearnog oružja, kao i zbog toga što će se pešadija ubuduće kretati i boriti na znatno širem prostoru, u kome će inicijativa i upornost dolaziti do jačeg izražaja. Zato je, pored obuke svih starešina potrebna mnogo intenzivnija obuka pešaka i nižih starešina — do komandira voda zaključno, da bi dobili fizičku, moralnu i taktičku superiornost nad eventualnim protivnikom. To znači da u pešadiskim jedinicama ne treba obučavati samo specijaliste nego i obične strelce koji, ustvari, predstavljaju glavnu udarnu snagu.

Pisac smatra da dosadašnja obuka pešadije nije u skladu sa savremenim zahtevima i predlaže da se izvodi u centrima, u kojima vojnik treba potpuno da savlada obuku pojedinca, jer je poznato da regruti, po dolasku u pukovske centre, u razdelu buke odeljenja i voda ne mogu da otklone ranije nedostatke. Da bi se otklonili ovi nedostaci u italijanskim regrutnim centrima, u kojima je dosada izvođena šesnaestonedeljna obuka pojedinaca za sve rodove vojske zajedno, pisac predlaže da se obrazuju posebni centri za obuku pešaka u korpusnim oblastima. U njima bi se postigli bolji rezultati u obuci pojedinca, dok bi se obuka odeljenja i voda kao i dosada, nastavljala u pukovskim centrima. Za »Kup Predsednika Republike« (ovo se takmičenje odvijalo svake godine) trebalo bi u tim centrima pripremiti sve vojnike (po vodovima), a ne samo odabrane.

¹⁾ Addestramenta del fante, Gen. di div Attilio Bruno, »*Rivista Militare*«, februar 1956.

Da bi se postigli bolji i potpuniji rezultati u obuci pešadije trebalo bi povećati dosadašnje rokove pojedinih razdela i proširiti ocenjivanje pojedinaca i jedinica — unapređujući one koji pokažu bolje rezultate. Dosadašnji rok službe od 18 meseci, ako se bolje raspodeli, može dati bolje rezultate. Sem toga, uvođenjem nedeljnih i godišnjih vežbi (kao što se to radi sa padobranskim jedinicama) rezultati bi bili još potpuniji.

Što se tiče obuke đaka u pešadiskoj školi za rezervne oficire, pisac smatra da ona mora biti temeljitija, jer se od njih traži da budu i starešine — instruktori. Dešavalo se da se rezervni oficiri — đaci upućuju po završenoj školi u pukove na položaje starešina sa prilično obimnim teoriskim znanjem, ali sa malo prakse. To se loše odražavalo na njih same, kao i na jedinicu koju obučavaju. Da bi se i to otklonilo on predlaže da se produži njihova obuka u školi i da se povremeno pozivaju na vežbu.

P. B.

ŠVAJCARSKA

VEŽBA ŠVAJCARSKE NARODNE ODBRANE

U Švajcarskoj se svake godine održava vežba po planu Narodne odbrane, u cilju stvaranja jedinstva doktrine i usklađivanja raznih koncepcija koje se stalno menjaju u vezi sa neprekidnim razvojem naoružanja.

Ovogodišnja vežba održana je pre izvesnog vremena u Bernu, u znatno širem obimu nego dosada. Po njenom završetku Federalni vojni departman objavio je saopštenje u kome se kaže da su u opštoj diskusiji, koja je održana po završenoj vežbi, uzeli reč njeni učesnici i pretstavnici drugih vojnih jedinica i ustanova, kao i zainteresovani civilni organi. Ona je prvi put i probe radi dopustila da se proširi strogo vojni okvir strategiskih vežbi i da se, pored šefova Generalštaba, okupe komandanti jedinica vojske i avijacije, pretstavnici civilnih organa i ustanova koji će u slučaju rata imati specijalne zadatke iz oblasti privrede, prava i psihologije. Ostale departmane federalne administracije predstavljali su na ovoj vežbi šefovi pojedinih odeljenja i stručnjaci za probleme narodne odbrane. Takođe su bili zastupljeni delegati privatnih privrednih organizacija, ustanova javnog saobraćaja, kao i Švajcarskog vazduhoplovnog društva (*Swissair*).

Na vežbi, kojom je rukovodio načelnik Generalštaba švajcarske vojske, razmatrani su problemi vojne prirode u raznim situacijama koje bi eventualni rat mogao da nametne Švajcarskoj.

Sama vežba omogućila je da se uspostavi korisna i plodna saradnja između svih zainteresovanih organa u odbrani zemlje. Njen cilj nije bio da se iznađu definitivna rešenja ili da se dokaže ispravnost ovog ili onog gledišta. Ona je više pružila priliku za zajedničko ispitivanje mnogobrojnih problema koje bi nametnuo eventualni novi svetski sukob, odnosno, za pronalaženje mogućnosti njihovog rešenja. U prvi plan tih razmatranja došla je povezanost vojske sa ratnom privredom i drugim organima koji su zaduženi za organizaciju zaštite civilnog stanovništva. Vežba

je omogućila da se na širokom planu dodirnu mnogi predviđeni zadaci, koji postavljaju mnogobrojne probleme političke, pravne i ekonomske prirode, kojima će Federalni savet morati da posveti pažnju.

(*Revue militaire suisse*, januar 1956)

AUSTRIJA

PRVI OFICIRI AUSTRISKE ARMIJE

Kancelar Rab je izdao dekrete o postavljenjima za prvih 24 viša oficira nove Austriske armije i tom prilikom izjavio da će ova nova armija stati na noge krajem 1956 godine.

Ovo će biti prva austriska regularna armija od 1938, tj. od Anšlusa.

(*Revue militaire d'information*, 10 februar 1956)

DALEKI ISTOK

JAPANSKA PODMORNICA »KURO SHIO«¹⁾

Ova prva podmornica nove japanske mornarice, koja je došla iz Sjedinjenih Američkih Država (gde je ukrkala posadu), stigla je 25 oktobra prošle godine u Jokosuku. Njena je posada pre toga provela godinu dana na obuci u podmorničkoj bazi u Nju Londonu (SAD), tako da će se jedan njen deo moći koristiti i za obučavanje budućih japanskih podmorničara.

(*La revue maritime*, januar 1956)

¹⁾ To je ustvari nekadašnja američka podmornica *Mingo*.